

řádáním směnky aneb s uspokojením směnečné pohledávky až do doby, kdy žalovaný, jenž musil mít vědomost o těchto pletichách provedených k jeho prospěchu, docílil toho, že pro jeho pohledávku bylo vtěleno zástavní právo dne 3. února 1932, tedy po splatnosti směnky, splatné — jak bylo shora uvedeno — dne 30. ledna 1932.

Poněvadž žalovaný jako osoba dlužníkům blízká (§ 2 dost. 3 odp. ř.) sjednal s nimi v posledních dvou letech před vznesením odporu právní jednání, o němž musil vědět, že dlužníci ho sjednali v úmyslu zkrácení žalobce resp. jeho právní předchůdkyně jako jejich věřitelky, jsou dány veškeré zákonné podmínky odporovatelnosti podle ustanovení § 2 čís. 3. odp. ř. (srov. rozh. čís. 5283 sb. n. s.)

Čís. 14373.

Ked' bola zmenka indosovaná len na oko cieľom inkasa, je síce indosatár oprávnený žalovať vlastným menom, ale žalovaný môže proti nemu vzniesť všetky námietky, ktoré by mal proti indosantovi, keby tento žaloval.

(Rozh. zo 14. V. 1935, Rv III 1089/34.)

S ú d p r v e j s t o l i c e ponechal v platnosti zmenkový platebný príkaz, vydaný na základe zmeniek, ktoré pôvodný zmenkový veriteľ I. a II. žalovaných: Julius D. previedol indosamentom na žalujúcu firmu.

O d v o l a c í s ú d uvedený zmenkový platebný príkaz zbavil účinnosti.

N a j v y š š í s ú d na dovoláciu žiadosť žalobkyne rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a tomuto súdu uložil, aby ďalej pokračoval, skutkový stav v smeroch, uvedených v dôvodoch, pravidelne zistil a znova rozhodol.
D ô v o d y:

Na základe samou žalobkyňou priznaných skutkových okolností, že Juliom D. jej odovzdané sporné zmenky síce do eskontu prijala a valutu vyplatila, že však Julius D. podľa smluvy s ňou vyplatenú valutu hneď u nej musel uložiť, aby u žalobkyne ostala »als gesperrte Einlage«, dokiaľ zmeneční dlžníci celkom nevyplatia protihodnotu, a že okrem toho uložil D. u žalobkyne 25.000 Kč na prípadné súdne a iné útraty, správne usúdil odvolací súd, že Julius D. previedol sporné zmenky na žalobkyňu len cieľom dobytia zažalovanej sumy.

Ide tu tedy o prevod zmeniek »skrytým inkassoindosamentom«, a treba skúmať, aké oprávnenia z tohoto prevodu sporných zmeniek nadobudla žalobkyňa a či sa zmenil a ako týmto prevodom pôvodný právny stav žalovaných.

Odvolací súd zaujal stanovisko, že uvedeným prevodom sporných zmeniek nenadobudla žalobkyňa právo uplatniť sporné zmenky vlastným memom, a zamietol žalobu žalobkyne z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie.

S jeho názorom nemožno súhlasiť.

Je síce pravda, že prokura-indosamentom podľa 1. odst. § 15 zmenk. zák. neprevádza sa vlastníctvo zmenky, ale to platí pri prevode zmenky

prokura-indosamentom, označeným ako takým na zmenke samej, ktorý n indosatár je priamo na zmenke označený len ako z m o c n e n e c indosanta, teda nie ako nabyvateľ vlastníctva zmenky.

Skrytým inkassoindosamentom však podľa shodnej vôle indosanta a indosatára prevádza sa na indosatára právo vystupovať ako vlastník zmenky, najmä právo zmenku vo vlastnej osobe uplatniť, je však povinný valutu odovzdať indosantovi len, keď ju inkasuje. Legitimácia indosatára v takom prípade vyplýva zo zmenky samej podľa 1. odst. § 32 zmen. zák.

Tým ovšem nemôže byť zmenený právny stav zmenkového dlžníka na jeho úkor, a nemôže byť dlžník zbavený námietok, ktoré mu vyplývajú z jeho pomeru k indosantovi.

Námietka, že žalobkyňa dala previesť zmenku na seba bez dania protihodnoty skrytým inkassoindosamentom, je námietkou u podľa § 87 zmenk. zák., ktorá účinkuje in personam a má za následok, že žalovaný je oprávnený urobiť námietky, ktoré mu prislúchajú proti indosantovi, tiež proti indosatárovi bez toho, že by bol povinný dokazovať mala fides indosatára v dobe nadobudnutia zmenky. Mala fides daná je tu už samým predstieraným prevodom a jeho evidentným účelom sťažiť právne postavenie dlžníkovo.

Následkom svojho mylného právneho stanoviska nezaoberal sa odvolací súd námietkou žalovaných, že pohľadávku, ktorej sa zmenka týka, prihlásil Julius D. k mimokonkurznému vyrovnaniu žalovaných, že vo vyrovnaní tom došlo k pravoplatnému pokonaniu žalovaných s ich veriteľmi, že žalovaní dostali podmienkam v pokonávke stanoveným, a že tým zmenková pohľadávka zanikla a nezistil skutkový stav v týchto smeroch.

Preto bolo treba dovolacej žiadosti žalobkyne vyhovieť. Najvyšší súd nemohol však rozhodnúť vo veci a preto podľa § 543 Osp. rozviazal rozsudok odvolacieho súdu.

Čís. 14374.

V spore, prerušenom podľa 1. odst. § 8 konkurzného poriadku, týkajúcom sa pohľadávky, ktorú treba podľa § 104 konk. por. prihlásiť, možno podľa §§ 115, 112 konk. por. pokračovať len, keď bola pohľadávka na skúšobnom roku čo do pravosti alebo poradia zaprená. Pri pokračovaní treba prispôbiť žalobnú žiadosť stavu vyhlásením konkurzu zmenenému, pri čom je možno uplatniť aj právo na oddelené uspokojenie.*)

(Rozh. zo 14. V. 1935. R IV 151/35.)

Návrh, aby v spore, prerušenom podľa 1. odst. § 8 konk. por., bolo pokračované, o d v o l a c í s ú d zamietol z týchto dôvodov: Spor byl mezi stranami zahájen a prvou instancí rozhodnut jako spor směnečný. Odvolání obou stran se dovolává směnek jako základu sporného nároku. Usnesením vrchního soudu z 8. září 1934 bylo odvolací řízení dle § 8 konk. řádu přerušeno. Nyní žádá strana žalující, aby bylo v odvolacím řízení pokračováno, poněvadž jí přísluší ohledně 199 akcií Ch. to-

*) Srovn.: Sb. n. s. 4548.